

PREZES

URZĘDU OCHRONY

Konkurencji i Konsumentów

Delegatura we Wrocławiu

50-224 Wrocław, Plac Strzelecki 25

E-mail: wroclaw@uokik.gov.pl

Tel. 071 323 63 80, Fax 071 323 63 98

RWR 61-13/14/ZK

Wrocław, 20 lipca 2015 r.

DECYZJA RWR Nr 10/2015

I. Na podstawie art. 27 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331 ze zm.) oraz stosownie do art. 33 ust. 6 tej ustawy i w zw. z art. 3 ustawy z dnia 10 czerwca 2014 r. o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz ustawy – Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2014 r., poz. 945) oraz § 5 ust. 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2009 r. w sprawie właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. nr 107 poz. 887) po przeprowadzeniu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, wszczętego z urzędu przeciwko Alinie Małeckiej i Oldze Grzejdak prowadzącym działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej pod nazwą A Kredyt Usługi Finansowe Alina Małecka, Olga Grzejdak w Legnicy,

- działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów,

uznaje się za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów działania ww. przedsiębiorców polegające na:

1. niewypełnianiu obowiązku przekazywania konsumentom formularza informacyjnego dotyczącego kredytu, co narusza art. 14 w zw. z art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim (Dz.U. z 2014 r. , poz. 1497 ze zm.) i stwierdza się zaniechanie jej stosowania z dniem 23 grudnia 2014 r.;
2. przyjmowaniu od konsumentów weksli, wręczonych w celu zabezpieczenia świadczeń wynikających z umowy o pożyczkę, nie zawierających klauzuli „nie na zlecenie” lub innej równoznacznej, co narusza art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 roku o kredycie

konsumenckim (Dz.U. z 2014 r., poz. 1497 ze zm.) i stwierdza się zaniechanie jej stosowania z dniem 23 grudnia 2014 r.

II. Na podstawie art. 26 ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331 ze zm.) oraz stosownie do art. 33 ust. 6 tej ustawy i w zw. z art. 3 ustawy z dnia 10 czerwca 2014 r. o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz ustawy – Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2014 r., poz. 945) oraz § 5 ust. 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2009 r. w sprawie właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. nr 107 poz. 887) po przeprowadzeniu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, wszczętego z urzędu przeciwko Alinie Małeckiej i Oldze Grzejdak prowadzącym działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej pod nazwą A Kredyt Usługi Finansowe Alina Małecka, Olga Grzejdak w Legnicy,

- działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów,

uznaje się za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów działania ww. przedsiębiorców polegające na stosowaniu opłaty za obsługę pożyczki w domu, której wysokość nie odpowiada wartości świadczeń realizowanych w ramach tej opłaty, co stanowi czyn nieuczciwej konkurencji, o jakim mowa w art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003r, Nr 153, poz. 1503 ze zm.) i nakazuje się zaniechanie jej stosowania.

III. Na podstawie art. 26 ust. 2 w zw. z art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331 ze zm.) oraz stosownie do art. 33 ust. 6 tej ustawy i w zw. z art. 3 ustawy z dnia 10 czerwca 2014 r. o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz ustawy – Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2014 r., poz. 945) oraz § 5 ust. 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2009 r. w sprawie właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. nr 107 poz. 887) po przeprowadzeniu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, wszczętego z urzędu przeciwko Alinie Małeckiej i Oldze Grzejdak prowadzącym działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej pod nazwą A Kredyt Usługi Finansowe Alina Małecka, Olga Grzejdak w Legnicy,

- działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów,

nakłada się solidarnie na Alinę Małecką i Olgę Grzejdak obowiązek przedstawienia konsumentom przyjętych od nich weksli niezawierających klauzuli „nie na zlecenie” lub innej równoznacznej z jednoczesnym pisemnym poinformowaniem ich o:

a) stosowaniu przez Alinę Małecką i Olgę Grzejdak praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, polegającej na przyjmowaniu od konsumentów weksli, wręczonych w celu zabezpieczenia świadczeń wynikających z umowy o pożyczkę, niezawierających klauzuli „nie na zlecenie” lub innej równoznacznej, co narusza art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (Dz.U. z 2014 r., poz. 1497 ze zm.),

b) możliwości uzupełnienia weksla przez konsumenta stosowną klauzulą,

c) treści art. 41 ust. 2 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (Dz.U. z 2014 r., poz. 1497 ze zm.),
w terminie 6 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji.

IV. Na podstawie art. 106 ust.1 pkt 4 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów oraz stosownie do art. 33 ust. 6 tej ustawy i w zw. z art. 3 ustawy z dnia 10 czerwca 2014 r. o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz ustawy – Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2014 r., poz. 945) oraz § 5 ust. 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2009 r. w sprawie właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. nr 107 poz. 887),

- działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów,

1. nakłada się na Alinę Małecką prowadzącą działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej pod nazwą A Kredyt Usługi Finansowe Alina Małecka, Olga Grzejdak w Legnicy, karę pieniężną w wysokości 1 559 zł (słownie tysiąc pięćset pięćdziesiąt dziewięć złotych) płatną do budżetu państwa, za zapłatę której odpowiada ona solidarnie z Olgą Grzejdak za stosowanie praktyki opisanej w punkcie I.1 sentencji niniejszej decyzji;
2. nakłada się na Olgę Grzejdak prowadzącą działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej pod nazwą A Kredyt Usługi Finansowe Alina Małecka, Olga Grzejdak w Legnicy, karę pieniężną w wysokości 1 559 zł (słownie tysiąc pięćset pięćdziesiąt dziewięć złotych) płatną do budżetu państwa, za zapłatę której odpowiada ona solidarnie z Aliną Małecką za stosowanie praktyki opisanej w punkcie I.1 sentencji niniejszej decyzji;

V. Na podstawie art. 106 ust.1 pkt 4 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów oraz stosownie do art. 33 ust. 6 tej ustawy i w zw. z art. 3 ustawy z dnia 10 czerwca 2014 r. o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz ustawy – Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2014 r., poz. 945) oraz § 5 ust. 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2009 r. w sprawie właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. nr 107 poz. 887),

- działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów,

1. nakłada się na Alinę Małecką prowadzącą działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej pod nazwą A Kredyt Usługi Finansowe Alina Małecka, Olga Grzejdak w Legnicy, karę pieniężną w wysokości 4 677 zł (słownie cztery tysiące sześćset siedemdziesiąt siedem złotych) płatną do budżetu państwa, za zapłatę której odpowiada ona solidarnie z Olgą Grzejdak za stosowanie praktyki opisanej w punkcie I.2 sentencji niniejszej decyzji;
2. nakłada się na Olgę Grzejdak prowadzącą działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej pod nazwą A Kredyt Usługi Finansowe Alina Małecka, Olga Grzejdak w Legnicy, karę pieniężną w wysokości 4 677 zł (słownie cztery tysiące sześćset siedemdziesiąt siedem złotych) płatną do budżetu państwa, za zapłatę której odpowiada ona solidarnie z Aliną Małecką za stosowanie praktyki opisanej w punkcie I.2 sentencji niniejszej decyzji;

VI. Na podstawie art. 106 ust.1 pkt 4 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów oraz stosownie do art. 33 ust. 6 tej ustawy i w zw. z art. 3 ustawy z dnia 10

czerwca 2014 r. o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz ustawy – Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2014 r., poz. 945) oraz § 5 ust. 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2009 r. w sprawie właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. nr 107 poz. 887),

- działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów,

1. nakłada się na Alinę Małecką prowadzącą działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej pod nazwą A Kredyt Usługi Finansowe Alina Małecka, Olga Grzejdak w Legnicy, karę pieniężną w wysokości 5 196 zł (słownie pięć tysięcy sto dziewięćdziesiąt sześć złotych) płatną do budżetu państwa, za zapłatę której odpowiada ona solidarnie z Olgą Grzejdak za stosowanie praktyki opisanej w punkcie II sentencji niniejszej decyzji;
2. nakłada się na Olgę Grzejdak prowadzącą działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej pod nazwą A Kredyt Usługi Finansowe Alina Małecka, Olga Grzejdak w Legnicy, karę pieniężną w wysokości 5 196 zł (słownie pięć tysięcy sto dziewięćdziesiąt sześć złotych) płatną do budżetu państwa, za zapłatę której odpowiada ona solidarnie z Aliną Małecką za stosowanie praktyki opisanej w punkcie II sentencji niniejszej decyzji;

VII. Na podstawie art. 77 ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 . r o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50 poz. 331 ze zm.) w związku z art. 80 tej ustawy oraz na podstawie art. 263 § 1 i art. 264 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r. poz. 267) w związku z art. 83 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów postanawia się obciążyć solidarnie Alinę Małecką i Olgę Grzejdak kosztami przeprowadzonego postępowania i zobowiązać ww. przedsiębiorców do zwrotu Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów kwoty 40 zł (słownie: czterdzieści złotych) w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji.

UZASADNIENIE

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, dalej: „Prezes Urzędu”, zgodnie z przewidzianymi w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów kompetencjami, przeprowadził, w ramach postępowania wyjaśniającego (sygn. RWR 403-2/14/ZK), analizę działalności Aliny Małeckiej i Olgi Grzejdak prowadzących działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej pod nazwą A Kredyt Usługi Finansowe w Legnicy, pod kątem możliwości stosowania przez ww. przedsiębiorców praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

Analiza dowodów zgromadzonych w postępowaniu pozwoliła na wszczęcie postępowania w sprawie podejrzenia stosowania przez Alinę Małecką i Olgę Grzejdak prowadzących działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej pod nazwą A Kredyt Usługi Finansowe Alina Małecka, Olga Grzejdak w Legnicy, praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów o których stanowi art. 24 ust.1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, poprzez:

1. niewypełnianie obowiązku przekazywania konsumentom formularza informacyjnego dotyczącego kredytu, co może naruszać art. 14 w zw. z art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja

2011 roku o kredycie konsumenckim (Dz.U. z 2014 r. , poz. 1497 ze zm);

2. przyjmowanie od konsumentów weksli, wręczonych w celu zabezpieczenia świadczeń wynikających z umowy o pożyczkę, nie zawierających klauzuli „nie na zlecenie” lub innej równoznacznej, co może naruszać art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim(Dz.U. z 2014 r. , poz. 1497 ze zm.);
3. stosowanie opłaty za obsługę pożyczki w domu, której wysokość nie odpowiada wartości świadczeń realizowanych w ramach tej opłaty, co może stanowić czyn nieuczciwej konkurencji, o jakim mowa w art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003r, Nr 153, poz. 1503 ze zm.).

Ponadto, zgodnie z punktem III Postanowienia Nr 207/2014 z dnia 5 grudnia 2014 roku, Prezes Urzędu zaliczył w poczet dowodów część materiałów uzyskanych w trakcie wymienionego wyżej postępowania wyjaśniającego (nr sygn. RWR 403-2/14/ZK).

dowód: karta 3-4

W trakcie niniejszego postępowania przedsiębiorcy, w piśmie z dnia 23 grudnia 2014 r., ustosunkowali się do zarzutów sformułowanych w Postanowieniu Nr 207/2014 oświadczając, że:

- zobowiązują się do zaniechania stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów,
- zobowiązują się aktywnie współdziałać z Prezesem Urzędu w trakcie postępowania w celu szybkiego i sprawnego przeprowadzenia postępowania,
- zobowiązują się podjąć działania mające na celu zaprzestanie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

Odnosząc się do zarzutu zamieszczonego powyżej w punkcie 1 przedsiębiorcy wskazali, iż jeżeli konsument jest zainteresowany zawarciem umowy, pracownik AKredyt kontaktuje się z tym konsumentem i podczas rozmowy udziela informacji odnośnie warunków pożyczki. Informacje te nie były jednak przekazywane na trwałym nośniku. Praktyka ta została zaprzestana. W tym celu sporządzono formularz informacyjny na trwałym nośniku, o którym mowa w art. 14 ustawy o kredycie konsumenckim. W załączeniu do pisma przedłożono wzór formularza informacyjnego. Odnosząc się do zarzutu sformułowanego powyżej w punkcie 2 przedsiębiorcy podnieśli, iż zarzucona praktyka została zaniechana, na dowód czego przedłożyli nowy wzór weksla zawierający klauzulę „nie na zlecenie”. Przedsiębiorcy oświadczyli ponadto, że żaden z wręczonych weksli, w związku z brakiem klauzuli zakazującej indosowania, nie został przeniesiony na inną osobę. Prezentując stanowisko odnośnie zarzutu sformułowanego powyżej w punkcie 3 przedsiębiorcy podnieśli, iż usługa „obsługi pożyczki w domu” nie sprowadza się tylko do stawienia się pracownika w dniu wymagalności płatności raty w celu jej odbioru oraz odznaczenia wpłaty w „Karcie spłat pożyczki”, a obejmuje sumę kosztów poniesionych przy dostarczeniu usługi finansowej. Koszty te związane są z innym modelem działalności gospodarczej prowadzonej przez przedsiębiorców, innym niż np. banków, który generuje wyższe koszty po ich stronie. Wynagrodzenie doradcy finansowego stanowi (...) kwoty odebranej raty. Dodatkowo doradca finansowy otrzymuje (...) zł brutto od każdej nowo zawartej umowy pożyczki. Praca doradców finansowych koordynowana jest przez trzech kierowników rejonu, a każdy z nich zatrudniony jest na podstawie umowy o pracę. Oprócz kosztów związanych z utrzymaniem pracowników terenowych, przedsiębiorcy do opłaty za obsługę pożyczki w domu wliczają także koszty związane z obsługą i utrzymaniem pracowników biura i działu windyacji.

Ponadto w skład tej kwoty wchodzić także dodatkowe koszty prowadzenia działalności gospodarczej (paliwo, czynsz, leasing, rachunki za usługi telekomunikacyjne). Przedsiębiorcy podali, iż statystycznie średnia kwota pożyczki przez nich udzielonej jest wielokrotnie niższa od średniej kwoty kredytu udzielanego przez instytucję bankową. Oznacza to, że udział stałych kosztów osobowych i administracyjnych jest procentowo odpowiednio wyższy w przypadku ich pożyczki niż w kredycie bankowym. Wyższy jest także koszt finansowania kredytu. Na ocenę kosztów pożyczki ma także duży wpływ koszt ryzyka kredytowego ponoszonego przez przedsiębiorców. Wyjaśnili również, iż z powyższych powodów wysokość kosztów opłaty za obsługę pożyczki w domu uzależniona została jedynie od jednego czynnika, jakim jest okres trwania umowy pożyczki. Koszt ten jest procentowo stały w zależności od okresu trwania umowy. Innymi słowy, stosunek kwoty za obsługę pożyczki w domu do kwoty udzielonego kapitału będzie procentowo jednakowy przy tym samym okresie kredytowania, niezależnie od kwoty udzielonej pożyczki. Dodali, iż z przeprowadzonej analizy rynku w zakresie udzielenia pożyczek gotówkowych wynika, że ceny proponowanych przez nich produktów są jednymi z najtańszych na terenie prowadzonej działalności. Podsumowując, przedsiębiorcy zaprzeczyli aby stosowali praktykę, o której mowa w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. W kolejnym piśmie z dnia 3 marca 2015 r. przedsiębiorcy wskazali, iż wnoszą o wydanie w niniejszej sprawie decyzji w trybie art. 28 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Zaś w piśmie z dnia 16 kwietnia 2015 r. sprecyzowali swój wniosek wskazując, że w celu usunięcia skutków stwierdzonych naruszeń zobowiązują się do nieprzenoszenia weksli przez indos na inne osoby. W celu zaś usunięcia skutków stwierdzonych naruszeń w zakresie formularzy informacyjnych niesporządzonych na trwałym nośniku, przedsiębiorcy zobowiązują się do sporządzenia takich formularzy i ich doręczenia klientom z niezakończonymi umowami. Ponadto w piśmie z dnia 6 maja 2015 r. przedsiębiorcy wskazali, iż weksłom będącym w posiadaniu przedsiębiorców zostanie nadane brzmienie zgodne z przepisami ustawy o kredycie konsumenckim.

dowód: pismo z 23.12.2014r.: k. 32-34;

Prezes Urzędu ustalił następujący stan faktyczny:

Alina Małecka oraz Olga Grzejdak są przedsiębiorcami prowadzącymi działalność gospodarczą na podstawie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej w zakresie pozostałej działalności finansowej, gdzie indziej niesklasyfikowanej, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych. Działalność ta jest prowadzona w formie spółki cywilnej pod nazwą: Olga Grzejdak, Alina Małecka A KREDYT Usługi Finansowe w Legnicy.

dowód: wydruk z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej: k. 44- 45;

Alina Małecka oraz Olga Grzejdak stosują w obrocie konsumenckim następujące wzorce umowne: „Umowa pożyczki Nr...”, „Karta spłat klienta”, „Regulamin udzielania i obsługi pożyczek przez Kredyt Usługi Finansowe s.c.”.

dowód: wzorzec umowy „Umowa pożyczki Nr...” k. 7-8, 35-36, wzorzec „Karta spłat klienta”: k. 15; wzorzec o nazwie „Regulamin udzielania i obsługi pożyczek przez Kredyt Usługi Finansowe s.c.”: k. 16;

W ramach prowadzonej działalności, przedsiębiorcy zawierają z konsumentami umowy

pożyczek gotówkowych. Terytorialny zasięg działania Spółki obejmuje obszar Dolnego Śląska. W roku 2013 pomiędzy konsumentami a przedsiębiorcami zawarto (...) umów, zaś w roku 2014 (do lutego 2014 r.) – (...) umów. Łączna kwota pożyczek udzielonych w 2013 r. wyniosła (...) zł. Przedział kwotowy przeciętnie udzielonej pożyczki to (...) zł.

dowód: pismo z 29.01.2014r.: k. 5-6;

W toku postępowania przedsiębiorcy wskazali, że jeżeli konsument jest zainteresowany zawarciem umowy o pożyczkę, to kontaktuje się z nim pracownik spółki. Podczas rozmowy pracownik informuje klienta, na jakich zasadach udzielana jest pożyczka, jakie są jej koszty, jaki jest okres spłaty pożyczki oraz jakie jest łączne zobowiązanie do spłaty. Każdy pracownik spółki posiada kartę spłat i na jej podstawie analizuje z konsumentem kwotę pożyczki oraz termin spłaty i wysokość raty. Konsument w każdym czasie może zapoznać się z dokumentacją, a także umową i omówić każdy jej punkt. W toku postępowania przedsiębiorcy zostali wezwani do wskazania, czy przed podpisaniem umowy konsument ma możliwość zapoznania się z wypełnionym formularzem informacyjnym oraz o nadesłanie wzoru takiego formularza i 5 takich formularzy stosowanych przy 5 ostatnio zawieranych umowach o pożyczkę. W odpowiedzi przedsiębiorcy nadesłali wzorzec umowy p.n. „Karta spłaty klienta” wraz z pięcioma egzemplarzami przynależnymi do zawartych umów pożyczek. Wzorzec ten nie jest formularzem informacyjnym, o którym mowa w art. 14 ustawy z dnia 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim (Dz.U. Nr 126, poz. 715 ze zm.). ustawie o kredycie konsumenckim. Zgodnie z jego treścią, jest on „oryginalnym zaświadczeniem wpłat” dokonywanych przez konsumenta.

dowód: pismo z 29.01.2014r.: k. 5-6; wzorzec „Karta spłat klienta”: k. 15; egzemplarze „Kart spłaty klienta” :k. 19, 22, 25, 28, 31;

W załączeniu do pisma z dnia 23 grudnia 2014 r. Alina Małecka i Olga Grzejdak przedłożyły wzór formularza informacyjnego wskazując, iż opisana powyżej praktyka polegająca na ustnym przekazywaniu informacji odnoszących się do warunków oferowanej umowy została zaprzestana. Informacje te przekazywane są już na trwałym nośniku informacji, zgodnym w formie z załącznikiem nr 1 do ustawy o kredycie konsumenckim. Ponadto, w piśmie z dnia 16 kwietnia 2015 r. Alina Małecka i Olga Grzejdak precyzując złożony wniosek wskazały, iż w celu usunięcia trwałych skutków stwierdzonych naruszeń zobowiązują się do stworzenia formularzy informacyjnych na trwałym nośniku i doręczenia ich konsumentom z niezakończonymi umowami, którzy takich formularzy nie otrzymali.

dowód: pismo z 23.12.2014r.: 32-34, wzór formularza informacyjnego: k. 36, pismo z 16.04.2015r. : k. 49;

Z treści wzorca umowy o nazwie „Umowa pożyczki Nr...” wynika iż jednym z kosztów kredytu ponoszonym przez konsumentów zawierających umowę z Aliną Małecką i Olgą Grzejdak, jest koszt jej obsługi w miejscu zamieszkania konsumenta. Został on zaliczony do kosztów udzielanego kredytu pod nazwą „Opłata za obsługę w domu”.

dowód: wzorzec umowy „Umowa pożyczki Nr...” k. 7-8, 35-36,

Zgodnie z danymi przekazanymi przez przedsiębiorców wysokość opłaty za świadczenie obsługi pożyczki jest uzależniona od wysokości udzielonej pożyczki. Jej wysokość dla poszczególnych kwot pożyczki kształtuje się następująco:

TABELA OPŁAT ZA OBSŁUGĘ POYCZKI W DOMU

(...)

dowód: pismo z 16.04.2015r. : k. 49;

W odpowiedzi na wezwanie do określenia wysokości przychodu osiągniętego w 2013 i 2014 r. z tytułu pobierania opłat za obsługę pożyczki w domu przedsiębiorcy przedłożyli następujące dane. W 2013 roku Alina Małecka i Olga Grzejdak osiągnęły łącznie (...) zł przychodu. Na przychody składały się raty pożyczek łącznie z kapitałem (kapitał + odsetki + koszty dodatkowe). Przychód bez rat kapitałowych wyniósł około (...) zł, w tym: odsetki od pożyczek to około (...) zł, zaś pozostałe przychody to około (...) zł. W 2014 roku Alina Małecka i Olga Grzejdak osiągnęły łącznie (...) zł przychodu. Na przychody składały się raty pożyczek łącznie z kapitałem (kapitał + odsetki + koszty dodatkowe). Przychód bez rat kapitałowych wyniósł około (...) zł, w tym: odsetki od pożyczek to około (...) zł, zaś pozostałe przychody to około (...) zł.

dowód: informacja z 15.04.2015r.: k.50-52;

We wzorcu umowy o nazwie „Umowa pożyczki Nr...” wskazano również, że głównym sposobem zabezpieczenia pożyczki jest wystawienie przez konsumenta weksla własnego in blanco. Weksel ten ma zawierać klauzulę „nie na zlecenie”. Weksel zabezpieczać ma niezapłacone i wymagalne kwoty pożyczki, odsetek, opłaty należnej z tytułu obsługi spłat pożyczki w miejscu zamieszkania, odsetek za opóźnienia w zapłacie, z tytułu wezwań do zapłaty, oraz wszelkich kosztów związanych z zabezpieczeniem pożyczki. W trakcie postępowania wezwano przedsiębiorców o nadesłanie weksli wystawionych przez konsumentów dla 5 ostatnio zawartych umów o pożyczkę. Weksle te są wekslami in blanco. Do każdego z weksli wystawiona została deklaracja wekslowa, w której zawarto następujące oświadczenie pożyczkobiorców:

„My niżej podpisani, działając w imieniu własnym składamy do dyspozycji firmy AKredyt Usługi Finansowe z siedzibą w Legnicy przy ul. Środkowej 22/3 weksel własny in blanco, bez protestu, opatrzony naszymi podpisami, celem zabezpieczenia roszczeń firmy AKredyt Usługi Finansowe z siedzibą w Legnicy, jakie mogą wyniknąć z realizacji umowy pożyczki nr... zawartej w dniu ...i opiewającej na łączną kwotęPLN. Firma AKredyt Usługi Finansowe ma prawo wypełnić weksel w każdym czasie, na kwotę odpowiadającą naszemu zadłużeniu obejmującemu kwotę pożyczki wraz z odsetkami wynikającymi z zawartej umowy oraz kosztami obsługi windykacyjnej oraz weksel ten opatrzyć datą i miejscem płatności według swojego uznania, zawiadamiając nas o tym listem poleconym wysłanym pod wskazany poniżej adres.”

Przedłożone weksle in blanco nie zawierały klauzuli „nie na zlecenie” lub im równoważnych. Przedsiębiorcy, według stanu na dzień 3 marca 2015 r. byli w posiadaniu (...) weksli niezawierających klauzuli „nie na zlecenie”, z czego (...) weksli zostało uzupełnionych. Przedsiębiorcy wskazali, że około (...) spraw zostało skierowanych do sądu w celu wyegzekwowania należności z weksla, w (...) sprawach zostały wystosowane zawiadomienia o wypełnieniu weksla i wezwania do ich wykupu, (...) wierzytelności z weksla oczekuje na skierowanie sprawy na drogę postępowania sądowego.

dowód: wzorec umowy „Umowa pożyczki Nr...” k. 7-8, 35-36; przykłady weksli: k. 18, 21, 24, 27, 30; pismo z 3.03.2015r.: k. 42;

W załączeniu do pisma z dnia 23 grudnia 2014 r. Alina Małecka i Olga Grzejdak przedłożyły nowe wzorce weksla wręczane konsumentom dla zabezpieczenia roszczeń wynikających z umowy o kredyt konsumencki. Wzorce te zawierają w swojej treści klauzulę „,

ale nie na zlecenie”. Przedsiębiorcy wskazali, iż opisana powyżej praktyka przyjmowania od konsumenta weksli nieopatrzonych taką klauzulą lub im równoznaczną została przez nich zaprzestana i zobowiązali się do stosowania nowych wzorców weksli. Następnie w piśmie z dnia 16 kwietnia 2015 r. Alina Małecka i Olga Grzejdak wskazały, precyzując wniosek o wydanie decyzji w trybie art. 28 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, iż zobowiązują się do nieprzenoszenia weksli nie zawierających klauzuli „nie na zlecenie” lub innej równoznacznej. Ponadto, w piśmie z dnia 6 maja 2015 r. ponownie precyzując powyższy wniosek wskazały, że weksłom będącym w ich posiadaniu, niezawierającym w swej treści klauzuli zakazującej indosowania, nadadzą brzmienie zgodne z przepisami ustawy o kredycie konsumenckim.

dowód: pismo z 23.12.2014r.: 32-34; wzorce weksli: k. 37-38; pismo z 6.04.2015r.:56 k.

Z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej Alina Małecka osiągnęła w 2014 r. przychód w wysokości (...) zł. Są to przychody osiągnięte z tytułu prowadzenia działalności w formie spółki cywilnej AKredyt s.c.

dowód: PIT – 36L: k. 57-59; PIT/B: k. 60-61;

Z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej Olga Grzejdak osiągnęła w 2014 r. przychód w wysokości (...) zł. Są to przychody osiągnięte z tytułu prowadzenia działalności w formie spółki cywilnej AKredyt s.c.

dowód: PIT – 36L: k. 62-64; PIT/B: k. 65-66;

Mając powyższe na uwadze, Prezes Urzędu zważył, co następuje:

Określenie zarzutów.

Prezes Urzędu wszczął z urzędu, przeciwko Alinie Małeckiej i Oldze Grzejdak prowadzącym działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej pod nazwą A Kredyt Usługi Finansowe Alina Małecka, Olga Grzejdak w Legnicy, postępowanie w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, polegających na:

- a) niewypełnianiu obowiązku przekazywania konsumentom formularza informacyjnego dotyczącego kredytu, co może naruszać art. 14 w zw. z art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim(Dz.U. z 2014 r. , poz. 1497 ze zm.);
- b) przyjmowaniu od konsumentów weksli, wręczonych w celu zabezpieczenia świadczeń wynikających z umowy o pożyczkę, nie zawierających klauzuli „nie na zlecenie” lub innej równoznacznej, co może naruszać art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim(Dz.U. z 2014 r. , poz. 1497 ze zm.);
- c) stosowaniu opłaty za obsługę pożyczki w domu, której wysokość nie odpowiada wartości świadczeń realizowanych w ramach tej opłaty, co może stanowić czyn nieuczciwej konkurencji, o jakim mowa w art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003r, Nr 153, poz. 1503 ze zm.).

Naruszenie interesu publicznoprawnego.

Przede wszystkim rozważenia wymaga, czy w sprawie niniejszej naruszony został interes publicznoprawny. Zgodnie z celem ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów opisanym w art. 1 ust. 1, określa ona warunki rozwoju i ochrony konkurencji oraz zasady podejmowanej w

interesie publicznym ochrony interesów przedsiębiorców i konsumentów. Z treści art. 1 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów wynika, iż celem jej jest m.in. ochrona konsumentów przed eksploatacją ze strony silniejszych uczestników rynku.

Powyższe przesądza o wyłączeniu możliwości podejmowania przez organ antymonopolowy działań w celu ochrony wyłącznie interesów indywidualnych. Należy zatem stwierdzić, że nie każde naruszenie prawa w stosunkach cywilno-prawnych kwalifikuje sprawę do postępowania w trybie ww. ustawy. Odmiennie niż to ma miejsce w postępowaniu cywilnym ukierunkowanym na ochronę praw podmiotowych stron, postępowanie w trybie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów ma za swój przedmiot ochronę interesu publicznoprawnego, a więc ma to miejsce wtedy, gdy skutkami działań sprzecznych z ustawą dotknięty jest szerszy krąg uczestników rynku, bądź gdy wywołują one inne niekorzystne zjawiska na rynku wymagające ingerencji ze strony organów działających w trybie tej ustawy.

W niniejszej sprawie postępowanie dotyczy zarzutów naruszenia zbiorowych interesów konsumentów, a zatem potencjalnie skutkami zarzucanych działań dotknięty jest szeroki krąg osób, którzy zawarli już lub zamierzają zawrzeć z Aliną Małecką i Olgą Grzejdak umowę o pożyczkę gotówkową. Wynika stąd wniosek, iż w sprawie został naruszony interes publicznoprawny, a więc wszczęcie niniejszego postępowania było w pełni uzasadnione.

Status przedsiębiorcy.

Przedmiotem postępowania są praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów, przez które rozumie się godzące w nie bezprawne działania przedsiębiorców (art. 24 ust. 1 i ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów). Definicja legalna pojęcia „przedsiębiorca” zawarta jest w art. 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Zgodnie z art. 4 pkt. 1 powołanego artykułu, ilekroć w ustawie jest mowa o przedsiębiorcy, rozumie się przez to, co do zasady, przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej. Zgodnie z art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 2 lipca 2004 roku o swobodzie działalności gospodarczej (Dz.U. z 2015r., poz. 584 ze zm.) za przedsiębiorców uznaje się także wspólników spółki cywilnej w zakresie wykonywanej przez nich działalności gospodarczej. Tym samym Alina Małecka jak i Olga Grzejdak, jako wspólnicy spółki cywilnej, prowadzący w jej ramach działalność gospodarczą, są przedsiębiorcami w rozumieniu art. 4 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Zarzut opisany w punkcie I.1 sentencji niniejszej decyzji.

Przesłanki zastosowania art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów stanowi, że zakazane jest stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Z kolei art. 24 ust. 2 wskazuje, że „przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działanie przedsiębiorcy”. Zbiorowe interesy konsumentów podlegają zatem ochronie przed działaniami przedsiębiorców, które są sprzeczne z prawem, tj. przepisami określonych aktów prawnych oraz zasadami współżycia społecznego i dobrymi obyczajami.

Do stwierdzenia zatem praktyki z art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów konieczne jest wykazanie, że spełnione zostały łącznie następujące przesłanki:

- 1) bezprawność działań przedsiębiorcy,

2) godzenie tymi działaniami w zbiorowy interes konsumentów.

Ad 1) Pierwsza przesłanka naruszenia art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów - bezprawność działań przedsiębiorcy

Zgodnie z treścią art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim (Dz.U. z 2014 r., poz. 1497 ze zm.) kredytodawca lub pośrednik kredytowy przed zawarciem umowy o kredyt konsumencki jest zobowiązany do podania na trwałym nośniku szeregu informacji dotyczących warunków przyszłej umowy. Według art. 14 ustawy o kredycie konsumenckim kredytodawca przekazuje konsumentowi dane, o których mowa w art. 13 ust. 1 i 2, na formularzu informacyjnym dotyczącym kredytu konsumenckiego. Powyższy przepis ustanawia po stronie kredytodawcy obowiązek przekazania informacji przedkontraktowych na formularzu informacyjnym, którego wzór określa załącznik nr 1 do ustawy. Wzór formularza został objęty maksymalną harmonizacją w celu zapewnienia we wszystkich państwach członkowskich względnej jednolitości nie tylko co do treści, ale również formy przekazu informacji przed zawarciem umowy. Umożliwia to konsumentowi porównanie ofert kredytowych również w stosunku do ofert innych kredytodawców. Konsument, otrzymując formularz informacyjny na etapie przedkontraktowym, może się z nim zapoznać np. w domu, a więc w warunkach, które pozbawione są czynników wywołujących potencjalną presję na konsumenta, takich jak obecność pracownika kredytodawcy lub pośrednika kredytowego, obecność innych osób znajdujących się w lokalu przedsiębiorcy, a także bez presji czasu.

Jak wykazało przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe Alina Małecka i Olga Grzejdak nie posługiwały się w obrocie konsumenckim formularzem informacyjnym, o jakim mowa w ustawie o kredycie konsumenckim. Stosowały wzorzec umowy p.n. „Karta spłaty klienta”. Podnieść trzeba, że wzorzec ten w żadnym zakresie nie jest formularzem informacyjnym, o którym mowa w ustawie o kredycie konsumenckim. Zgodnie z jego treścią, jest on „oryginalnym zaświadczeniem wpłat” dokonywanych przez konsumenta i nie zawiera informacji wymienionych w art. 13 ust. 1 ustawy o kredycie konsumenckim. Fakt, iż przedsiębiorcy nie wypełniali obowiązku przekazania konsumentom formularza informacyjnego dotyczącego umowy pożyczki został ponadto przez nich przyznany w toku postępowania.

Z powyższego bezspornie wynika, że Alina Małecka i Olga Grzejdak poprzez swe zaniechania naruszyły wprost przepis art. 14 ustawy o kredycie konsumenckim, co przesądza, iż w sprawie została wypełniona pierwsza przesłanka stwierdzenia praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów.

Ad 2) Druga przesłanka naruszenia art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów - godzenie w zbiorowy interes konsumentów

Analizując drugą przesłankę zastosowania w rozpatrywanej sprawie art. 24 ust. 1 i ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów należy stwierdzić, iż opisane działanie przedsiębiorców, naruszające przepis art. 14 ustawy o kredycie konsumenckim, niewątpliwie godziło w interesy konsumentów i rodziło po ich stronie niekorzystne skutki. Jak już wskazywano powyżej nałożony na przedsiębiorców obowiązek określony w powyższym przepisie służy zabezpieczeniu prawa konsumentów do uzyskania rzetelnej informacji i

możliwości podjęcia decyzji w niezakłóconych warunkach rynkowych. Konsumentom pozbawieni informacji, które powinny im być zaprezentowane na formularzu informacyjnym nie mogli zapoznać się szczegółowo z warunkami oferowanego im produktu, nie mogli porównać jego cech z produktami konkurencyjnymi. W niniejszej sprawie bez wątpienia mamy do czynienia z naruszeniem praw licznej grupy konsumentów, wszystkich konsumentów będących klientami Aliny Małeckiej i Olgi Grzejdak, jak i potencjalnych zainteresowanych, którzy mogli zawrzeć z nimi umowę o kredyt konsumencki.

Tak więc, w rozpatrywanym stanie faktycznym zachowanie nie dotyczy interesów poszczególnych osób, których sprawy mają charakter jednostkowy, indywidualny i nie dający się porównać z innymi, lecz mamy do czynienia z naruszonymi uprawnieniami określonego kręgu konsumentów, których sytuacja jest identyczna i wspólna dla całej, licznej grupy obecnych i przysłych kontrahentów przedsiębiorcy.

Tym samym udowodniono wypełnienie drugiej z przesłanek niezbędnej do stwierdzenia praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, to jest godzenie powyżej opisanymi działaniami w zbiorowy interes konsumentów.

Wobec powyższego Prezes Urzędu stwierdził, że udowodniono spełnienie łącznie wszystkich przesłanek niezbędnych dla zakwalifikowania opisanych działań przedsiębiorcy jako praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, określonej w art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Zarzut opisany w punkcie I.2 sentencji niniejszej decyzji

Przesłanki zastosowania art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów

Jak wskazywano już powyżej do stwierdzenia praktyki z art. 24 ust. 1 i 2 pkt ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów konieczne jest wykazanie, że spełnione zostały łącznie następujące przesłanki:

- 1) bezprawność działań przedsiębiorcy,
- 2) godzenie tymi działaniami w zbiorowy interes konsumentów.

Ad 1) Pierwsza przesłanka naruszenia art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów - bezprawność działań przedsiębiorcy

Zgodnie z treścią art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim (Dz.U. z 2014 r. , poz. 1497 ze zm.) weksel lub czek konsumenta wręczony kredytodawcy w celu spełnienia lub zabezpieczenia świadczenia wynikającego z umowy o kredyt konsumencki powinien zawierać klauzulę „nie na zlecenie” lub inną równoznaczną.

W niniejszej sprawie Alina Małecka i Olga Grzejdak przyjmują od konsumentów, dla zabezpieczenia roszczeń, które mogą wyniknąć z zawartych umów o pożyczkę konsumencką, weksle. Wbrew jednak treści wzorca umowy o nazwie „Umowa pożyczki Nr...” weksle te, będące wekslami in blanco nie zawierają klauzuli „nie na zlecenie”. Wynika to zarówno z informacji jak i materiałów przekazanych przez przedsiębiorców w toku postępowania. Jest to również okoliczność, którą przedsiębiorcy przyznali w toku postępowania.

Z powyższego wynika, że Alina Małecka i Olga Grzejdak naruszały ww. przepis art. 41 ust. 1 ustawy o kredycie konsumenckim. Z przedmiotowego uregulowania wynika bowiem zakaz

przyjmowania przez kredytodawców od konsumentów weksli nieopatrzonych stosowną klauzulą. Ustawodawca, wskazując pożądany stan rzeczy, nie wskazuje podmiotu, na którym spoczywa obowiązek naniesienia wspomnianej klauzuli. Całokształt regulacji nie pozostawia jednak wątpliwości, że obowiązek dochowania wymogu z art. 41 ust. 1 ustawy o kredycie konsumenckim obciąża kredytodawcę. Po pierwsze, właśnie kredytodawca jest za niedochowanie tego obowiązku odpowiedzialny i to zarówno odszkodowawczo (zob.: art. 41 ust. 1 ustawy o kredycie konsumenckim), jak i karnie, na podstawie art. 138c § 3 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. - Kodeks wykroczeń (tekst jedn.: Dz.U. z 2013 r., poz. 482 z późn. zm.). Po drugie, właśnie na kredytodawcy jako na profesjonalście ciąży obowiązek dbałości o przestrzeganie unormowań prawnych w obrocie z konsumentami. Co więcej, dla oddania istoty unormowania wynikającego z art. 41 ustawy o kredycie konsumenckim nie jest wystarczające stwierdzenie, że ustawodawca nakazuje kredytodawcy przyjmować wyłącznie weksle nie na zlecenie. Z przepisu art. 41 ust. 1 ustawy o kredycie konsumenckim, a także normy art. 138c § 3 k.w. wynika jednoznacznie skierowany do kredytodawcy zakaz przyjmowania od konsumenta tych papierów, na których brak klauzuli wyłącza ich indosowanie (Michał Maciej Rusinek Tytuł: Zakaz przyjmowania weksli lub czeków „na zlecenie” w celu zabezpieczenia lub spłaty kredytu konsumenckiego, ABC nr 70325, Lex).

Powyższe przesądza, iż w sprawie została wypełniona pierwsza przesłanka stwierdzenia praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów.

Ad 2) Druga przesłanka naruszenia art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów - godzenie w zbiorowy interes konsumentów

Analizując drugą przesłankę zastosowania w rozpatrywanej sprawie art. 24 ust. 1 i ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów należy stwierdzić, iż opisane działanie przedsiębiorców, naruszające przepis art. 41 ust. 1 ustawy o kredycie konsumenckim, niewątpliwie godziło w interesy konsumentów i rodziło, a co najmniej mogło rodzić po ich stronie niekorzystne skutki. Podkreślić bowiem trzeba, że wprowadzenie do ustawy o kredycie konsumenckim rozwiązania zakazującego kredytodawcom przyjmowania od konsumentów weksli nie zawierających klauzuli nie na zlecenie lub innej równoznacznej zapobiegać miało przede wszystkim możliwym niekorzystnym skutkom, jakie dla konsumentów przynieść może przeniesienie praw z weksła przez indos. Oczywistym jest, że prawa konsumenta są lepiej chronione w przypadku, gdy prawa z weksła mogą być przeniesione jedynie ze skutkiem przelewu wiarygodności, co zapewnia zapisanie w treści weksła klauzuli nie na zlecenie lub innej równoznacznej, niż w sytuacji, w której przeniesienie praw z weksła następuje przez indos. W tej drugiej sytuacji, przy przeniesieniu prawa z weksła przez indos, konsument ma bowiem ograniczoną możliwość powoływania się na zarzuty wynikające z jego stosunków osobistych z kredytodawcą. Tym samym, naruszenie przez Alinę Małecką i Olgę Grzejdak przepisu art. 41 ust. 1 ustawy o kredycie konsumenckim naruszało ekonomiczny interes konsumentów, którzy wręczyli przedsiębiorcom wypełnione przez siebie weksle. Jak wynika z ustalonego w sprawie stanu faktycznego przedsiębiorcy są w posiadaniu 3040 weksli niezawierających klauzuli „nie na zlecenie”. Wszystkie one mogą zostać, w świetle prawa wekslowego, przeniesione na dowolnego indosatariusza przez indos.

W niniejszej sprawie bez wątpienia mamy zatem do czynienia z naruszeniem praw licznej grupy konsumentów, wszystkich konsumentów będących klientami Aliny Małeckiej i Olgi Grzejdak, którzy zawarli z nimi umowę o kredyt konsumencki. Bezprawne zachowanie nie dotyczy przy tym interesów poszczególnych osób, których sprawy mają charakter jednostkowy, indywidualny i nie dający się porównać z innymi, lecz mamy do czynienia z naruszonymi uprawnieniami określonego kręgu konsumentów, których sytuacja jest identyczna i wspólna dla

całej, licznej grupy obecnych kontrahentów przedsiębiorcy.

Tym samym udowodniono wypełnienie drugiej z przesłanek niezbędnej do stwierdzenia praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, to jest godzenie powyżej opisanymi działaniami w zbiorowy interes konsumentów.

Wobec powyższego Prezes Urzędu stwierdził, że udowodniono spełnienie łącznie wszystkich przesłanek niezbędnych dla zakwalifikowania opisanych działań przedsiębiorcy jako praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, określonej w art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Zarzut opisany w punkcie II sentencji niniejszej decyzji

Przesłanki zastosowania art. 24 ust. 1 i 2 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów

Do stwierdzenia praktyki z art. 24 ust. 2 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów konieczne jest wykazanie, że spełnione zostały łącznie następujące przesłanki:

- 1) bezprawność działań przedsiębiorcy, polegająca na stosowaniu czynu nieuczciwej konkurencji
- 2) godzenie tymi działaniami w zbiorowy interes konsumentów.

Ad 1) Pierwsza przesłanka naruszenia art. 24 ust. 1 i 2 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów - bezprawność działań przedsiębiorcy

Bezprawność jest taką cechą działania, która polega na jego sprzeczności z normami prawa lub zasadami współżycia społecznego, bez względu na winę, a nawet świadomość sprawy. Dla ustalenia bezprawności działania wystarczy ustalenie, że określone zachowanie koliduje z przepisami prawa (por. J. Szwaja (red.): Ustawa o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, Komentarz, Wydawnictwo CH BECK, Warszawa 2000, s. 117-118). Prezes Urzędu, oceniając zachowanie Aliny Małeckiej i Olgi Grzejdak pod kątem ewentualnego naruszenia przepisów zakazujących stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, musi stosować inne akty prawa powszechnie obowiązującego i na ich podstawie stwierdzić, czy działanie przedsiębiorcy było bezprawne. Należy wskazać w związku z powyższym, że art. 24 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów nie ma samodzielnego znaczenia prawnego, lecz powinien być interpretowany oraz stosowany w określonym kontekście normatywnym. W związku z tym, w celu konkretyzacji przesłanki bezprawności należy sięgnąć do przepisów innych ustaw. Na ich podstawie możliwe jest dokonanie oceny działań przedsiębiorcy w aspekcie ich zgodności z prawem.

Zarzuty postawione Alinie Małeckiej i Oldze Grzejdak w punkcie II sentencji postanowienia o wszczęciu niniejszego postępowania związane są z podejrzeniem pobierania przez tych przedsiębiorców, w ramach udzielanych pożyczek, opłaty, której wysokość – poprzez sposób jej naliczania – może nie odpowiadać wartości świadczeń realizowanych w ramach tej opłaty. W ocenie Prezesa Urzędu takie działania Aliny Małeckiej i Olgi Grzejdak mogą naruszać art. 3 ust. 1 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji.

Czynem nieuczciwej konkurencji jest – zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji – działanie sprzeczne z prawem lub dobrymi obyczajami, jeżeli zagraża lub narusza interes innego przedsiębiorcy lub klienta. Kolejny przepis art. 3 ust. 2 przedmiotowej

ustawy, wymienia szereg czynów nieuczciwej konkurencji, opisanych następnie szczegółowo w rozdziale 2 ustawy. Wyliczenie to nie jest wyczerpujące i ma charakter przykładowy, ponieważ nie jest możliwe ustalenie wyczerpującej i zamkniętej listy czynów nieuczciwej konkurencji (Komentarz do ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji pod redakcją Janusza Szwejki). Podkreślenia wymaga, iż brak określenia w rozdziale 2 uznk działalności przedsiębiorcy jako czynu nieuczciwej konkurencji nie przesądza jeszcze o charakterze tej działalności. Jeżeli bowiem określone działanie nie mieści się w katalogu czynów wyraźnie zakazanych przez ustawę należy na podstawie przewidzianej w art. 3 ustawy klauzuli generalnej, jako uniwersalnego zakazu nieuczciwej konkurencji, ocenić charakter tego działania z uwzględnieniem przesłanek przewidzianych w tym przepisie (Wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 31 lipca 1995 r. sygn. akt I ACr 308/95). A zatem co do zasady czynem nieuczciwej konkurencji może być naruszenie ogólnej normy art. 3 ust. 1 uznk.

Aby działanie przedsiębiorcy mogło być w kontekście przedmiotowego postępowania uznane za czyn nieuczciwej konkurencji, powinno spełniać przesłankę sprzeczności z prawem lub dobrymi obyczajami i jednocześnie zagrażać lub naruszać interes klienta. Klauzula generalna dobrych obyczajów podlega konkretyzacji na okoliczność danego stanu faktycznego. Pojęcie to nie jest w prawie zdefiniowane, ale podobnie jak „zasady współżycia społecznego”, jest przedmiotem wielu orzeczeń sądowych (np. wyrok SA we Wrocławiu z 13.11.1991r., I ACr 411/91, Wokanda 1992/4) oraz opracowań doktryny, nie tylko prawniczej (zob. np. J. Szwejka w: Ustawa o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji – Komentarz, Warszawa 2000, str. 122-133, R. Stefanicki, *Dobre obyczaje w prawie polskim*, Przegląd Prawa Handlowego, 2002/5). Wskazuje się w nich, że dobre obyczaje to uczciwe zasady postępowania i ustalone zwyczaje w ujęciu etyczno-moralnym. Podkreślić także trzeba, że naruszenie klauzuli dobrych obyczajów ma samodzielny charakter, jej naruszenie jest wystarczającą przesłanką do zakwalifikowania działania przedsiębiorcy jako czynu nieuczciwej konkurencji (wyrok SN z dnia 9 stycznia 2008 r., II CK 4/07, LEX nr 371787). W zakresie określenia istoty poszanowania dobrych obyczajów orzecznictwo odwołuje się m.in. do istoty dobrego obyczaju jako szeroko rozumianego szacunku dla drugiego człowieka. Przy takim założeniu sprzeczne z dobrym obyczajem jest np. nierzetelne udzielanie informacji konsumentom. Obowiązek informowania partnera o istotnych (z jego punktu widzenia) okolicznościach dotyczących m.in. przedmiotu świadczenia, a także powinność czynienia tego w sposób prawdziwy, rzeczowy i kompletny – jest cechą generalną prawa umów i wypływa z obowiązku lojalnego kontraktowania. Najczęściej akceptuje się nową tendencję w odczytywaniu pojęcia dobrych obyczajów w rozumieniu art. 3 ust. 1 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, którą charakteryzuje podejście ekonomiczno-funkcjonalne. Jego istotą jest przywiązywanie wagi nie do przestrzegania dobrych obyczajów „w ogóle”, ale do zachowania przedsiębiorców w działalności gospodarczej. Syntetyczne ujęcie tych poglądów wyraża się w stwierdzeniu, że dobre obyczaje to normy moralne i zwyczajowe stosowane w działalności gospodarczej. Odchodzi się tu zatem od ujęcia tradycyjnego, zgodnie z którym dobre obyczaje były oceniane z punktu widzenia ogólnych zasad etyczno – moralnych, a istotne kryterium stanowiło poczucie godności ogółu ludzi, myślących sprawiedliwie i słusznie. Z uwagi na to, iż normy postępowania będące „dobrymi obyczajami” mają z reguły charakter moralny i zwyczajowy, nie da się określić zamkniętego ich katalogu. Dopiero zatem w konkretnej sytuacji możliwe jest przypisanie im określonej treści, poprzez ocenę konkretnego postępowania z punktu widzenia ukształtowanej, uczciwej postawy przedsiębiorców – przyjmując za miernik uczciwości ocenę zorientowaną na zapewnienie niezakłóconego funkcjonowania konkurencji przez rzetelne i niezafałszowane współzawodnictwo pod względem jakości, ceny i innych pożądanых przez klientów cech oferowanych towarów i usług oraz poszanowanie pozycji konsumentów. W

wyroku z dnia 4 listopada 2011 r. (I CSK 796/10, LEX nr 1095811) Sąd Najwyższy zwrócił uwagę na dobry obyczaj odnoszenia się do każdego człowieka z powagą i szacunkiem, natomiast traktowanie konsumentów przedmiotowo uznał za przekroczenie granic działania przyzwoitego i godziwego. Z kolei Sąd Okręgowy – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie wskazał w wyroku z dnia 25 lipca 2013 r. (sygn. akt XVII AmC 9145/12, niepubl.), iż dobre obyczaje to w szczególności normy postępowania polegające na nienadużywaniu w stosunku do słabszego uczestnika obrotu posiadanej przewagi ekonomicznej. Z kolei w wyroku z dnia 26 września 2002 r. Sąd Najwyższy wyraził pogląd, iż dokonując wykładni prawa (w przedmiocie dobrych obyczajów) należy mieć na względzie także jej znaczenie na przyszłość. Określone rozumienie konkretnego zachowania jako zgodnego z dobrymi obyczajami lub z nimi sprzecznego może wpływać na kształtowanie właściwych wzorców postępowania i zapobiegać upowszechnieniu praktyk niezaskądających na aprobatę. Stanowisko to koresponduje z funkcją prewencyjną decyzji Prezesa UOKiK. W doktrynie przeważa pogląd, że sprzeczność z dobrymi obyczajami podlega ocenie obiektywnej. Z tego zaś wynika, iż w zasadzie jest obojętne, czy sprawca czynu miał świadomość, że jego zachowanie jest sprzeczne z dobrymi obyczajami oraz czy niewiedza ta była usprawiedliwiona lub nie. Jest to stanowisko akceptowane również przez judykaturę.

Mając powyższe na uwadze wskazać trzeba, że Prezes Urzędu ustalił, iż Alina Małecka i Olga Grzejdak w ramach umowy pożyczki pobierają od konsumentów opłatę za obsługę pożyczki w domu. Zgodnie z przekazanymi wyjaśnieniami, usługa ta polega na stawieniu się pracownika w dniu wymagalności płatności raty w celu jej odbioru oraz odznaczenia wpłaty w „Karcie spłat pożyczki”. Należy zatem stwierdzić, iż opłata za obsługę w domu pobierana jest w zamian za odbiór rat pożyczki w miejscu zamieszkania konsumenta przez przedstawiciela pożyczkodawcy – wierzyciel stawia się w miejscu zamieszkania dłużnika w celu odbioru świadczenia.

Prezes Urzędu ustalił, iż dla pożyczek o takiej samej liczbie rat opłata za obsługę pożyczki w miejscu zamieszkania ustalana jest na różnym poziomie, co obrazuje przedstawiona poniżej tabela:

TABELA OPŁAT ZA OBSŁUGĘ POŻYCZKI W DOMU

(...)

W każdym z podanych przykładów opłata za obsługę w domu przy tym samym okresie spłaty pożyczki równym dla przykładu 8 miesięcy stanowi (...) % kwoty pożyczki. Wysokość tej opłaty jest zatem ustalona na określonym poziomie w stosunku do kwoty udzielanej pożyczki, a tym samym wzrasta wraz z kwotą udzielanej pożyczki. Dla różnych okresów spłaty tej samej kwoty pożyczki opłata ta również przyjmuje różną wartość – wzrasta wraz z wzrostem liczby rat, w których spłacana jest pożyczka.

W ocenie Prezesa Urzędu odbiór pożyczki w domu to konkretne świadczenie, związane z podejmowaniem przez Alinę Małecką i Olgę Grzejdak określonych czynności. Należy zauważyć, iż obsługa w domu pożyczki zaciągniętej przez tego samego konsumenta na kwotę 500 zł i 1000 zł na ten sam okres do spłaty wynoszący 8 miesięcy – co do zasady – powinna następować, w ocenie Prezesa Urzędu, na podobnych zasadach. Przy założeniu regularnej spłaty tych pożyczek, przedstawiciel przedsiębiorców powinien dokonać 8 odbiorów rat dla każdej z nich. Różnica w

opłacie za obsługę w domu dla pożyczki w ww. kwotach wynosi jednak (...) zł, co obrazuje, iż jedynym wyznacznikiem wysokości tej opłaty dla tego samego okresu spłaty pożyczki jest kwota pożyczki.

W ocenie Prezesa Urzędu, w świetle zaprezentowanych okoliczności, przyjęty przez Alinę Małecką i Olgę Grzejdak sposób naliczania opłaty za obsługę w domu powoduje brak ekwiwalentności względem wartości usługi świadczonej przez przedsiębiorców w ramach tej opłaty. Na taką okoliczność wskazują w złożonych w toku postępowania wyjaśnieniach sami przedsiębiorcy. Z wyjaśnień wynika bowiem, iż Alina Małecka i Olga Grzejdak wykonują czynność odbioru raty w domu konsumenta za pośrednictwem pracowników – doradców finansowych. W ramach opłaty za obsługę pożyczki w domu przedsiębiorcy pokrywają takie koszty prowadzonej działalności gospodarczej jak: wynagrodzenie doradcy finansowego, wynagrodzenie kierowników rejonu, koszty związane z obsługą i utrzymaniem pracowników biura i działu windykacji, dodatkowe koszty prowadzenia działalności gospodarczej (paliwo, czynsz za wynajęcie biura, rachunki za usługi telekomunikacyjne). Podkreślić trzeba, iż Prezes Urzędu w niniejszym postępowaniu nie kwestionuje samej zasadności prowadzenia działalności gospodarczej na podstawie rachunku ekonomicznego. Istotnym jest jednak, że z przekazanych wyjaśnień wynika wprost, że wysokość opłaty jest uzależniona nie tylko od stałych kosztów ponoszonych przez przedsiębiorców lecz również od wynagrodzenia przewidzianego przez przedsiębiorców dla ich pracowników. Wskazali oni, że wynagrodzenie doradcy finansowego stanowi (...) % kwoty odebranej raty. Z powyższego wynika wprost, iż opłata za obsługę pożyczki w domu nie jest ustalana na podstawie rzeczywistych kosztów dokonania tej czynności lecz również uzależniana jest od zmiennych kosztów prowadzonej działalności gospodarczej.

Takie działanie, zdaniem Prezesa Urzędu narusza dobre obyczaje rozumiane jako normy postępowania polegające na nienadużywaniu w stosunku do słabszego uczestnika obrotu posiadanej przewagi ekonomicznej. Alina Małecka oraz Olga Grzejdak pobierając od konsumentów opłatę za obsługę pożyczki w domu, której wysokość nie jest uzależniona od rzeczywistych kosztów ponoszonych przy realizowaniu tej usługi, nie tylko przerzucają na nich wszelkie koszty prowadzonej działalności gospodarczej, lecz również zapewniają sobie nieuczciwy, nie znajdujący ekonomicznego uzasadnienia zysk. Podnieść trzeba, iż opłata za obsługę pożyczki w domu stanowi główny koszt udzielenia pożyczki, do którego poniesienia zobowiązany jest konsument.

Powyższe przesądza, iż w sprawie została wypełniona pierwsza przesłanka stwierdzenia praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów.

Ad 2) Druga przesłanka naruszenia art. 24 ust. 1 i 2 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów - godzenie w zbiorowy interes konsumentów

Analizując drugą przesłankę zastosowania w rozpatrywanej sprawie art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów należy stwierdzić, iż opisane działanie przedsiębiorców, polegające na stosowaniu czynu nieuczciwej konkurencji, niewątpliwie godzi w interesy konsumentów i rodzi po ich stronie niekorzystne skutki. Opisane wyżej działania przedsiębiorców naruszają interes ekonomiczny konsumentów w ten sposób, iż ponoszą oni opłaty, których wysokość nie odpowiada wartości otrzymywanych w zamian świadczeń. W niniejszej sprawie bez wątpienia mamy przy tym do czynienia z naruszeniem praw licznej grupy konsumentów, wszystkich konsumentów będących klientami Aliny Małeckiej i Olgi Grzejdak, którzy zawarli z nimi umowę o kredyt konsumencki. Bezprawne zachowanie nie dotyczy przy

tym interesów poszczególnych osób, których sprawy mają charakter jednostkowy, indywidualny i nie dający się porównać z innymi, lecz mamy do czynienia z naruszonymi uprawnieniami określonego kręgu konsumentów, których sytuacja jest identyczna i wspólna dla całej, licznej grupy obecnych kontrahentów przedsiębiorcy.

Tym samym udowodniono wypełnienie drugiej z przesłanek niezbędnej do stwierdzenia praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, to jest godzenie powyżej opisanymi działaniami w zbiorowy interes konsumentów.

Wobec powyższego Prezes Urzędu stwierdził, że udowodniono spełnienie łącznie wszystkich przesłanek niezbędnych dla zakwalifikowania opisanych działań przedsiębiorcy jako praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, określonej w art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Rozstrzygnięcie zawarte w punkcie I.1 sentencji decyzji

Zgodnie z treścią art. 26 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, Prezes Urzędu wydaje decyzję o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i nakazującą zaniechanie jej stosowania, jeżeli stwierdzi naruszenie zakazu określonego w art. 24. Jednocześnie, po myśli art. 27 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów nie wydaje się decyzji, o której mowa w art. 26, jeżeli przedsiębiorca zaprzestał stosowania praktyki, o której mowa w art. 24. Ze stanu faktycznego niniejszej sprawy wynika, że praktyka przypisana Alinie Małeckiej i Oldze Grzejdak została przez nie zaniechana najpóźniej w dniu 23 grudnia 2014 r. Jednocześnie, w toku postępowania przedsiębiorcy złożyli wnioski o wydanie decyzji na podstawie art. 28 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Na wstępie wskazać trzeba, że zgodnie z brzmieniem art. 28 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, obowiązującym w chwili wszczęcia niniejszego postępowania, jeżeli w toku postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów zostanie uprawdopodobnione - na podstawie okoliczności sprawy, informacji zawartych w zawiadomieniu, o którym mowa w art. 100 ust. 1, lub innych informacji będących podstawą wszczęcia postępowania - że przedsiębiorca stosuje praktykę, o której mowa w art. 24, a przedsiębiorca, któremu jest zarzucane naruszenie tego przepisu, zobowiąże się do podjęcia lub zaniechania określonych działań zmierzających do zapobieżenia tym naruszeniom, Prezes Urzędu może, w drodze decyzji, nałożyć obowiązek wykonania tych zobowiązań. Mając powyższe na uwadze Prezes Urzędu postanowił w niniejszej sprawie rozważyć przyjęcie złożonego przez przedsiębiorców zobowiązania.

W tym miejscu wskazać trzeba, iż przedłożenie przez przedsiębiorcę propozycji zobowiązań nie przesądza o zastosowaniu przez Prezesa Urzędu art. 28 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Prezes Urzędu dysponuje bowiem swobodnym uznaniem w przedmiocie zastosowania przedmiotowego przepisu. Rozpatrując złożony wniosek Prezes Urzędu musi kierować się nie tylko takimi przesłankami jak, co najmniej uprawdopodobnienie stosowania danej praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, formalne złożenie wniosku przez przedsiębiorcę, lecz również zobowiązany jest do oceny tego, czy zaproponowane rozwiązania zakończą stwierdzone naruszenia, lub tak jak w niniejszej sprawie, będą przydatne dla usunięcia trwających skutków stosowania danej praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów. Rozważając zasadność złożonego wniosku Prezes Urzędu będzie miał również na uwadze, czy będzie to zgodne z interesem publicznym.

Odnosząc powyższe rozważania do stanu faktycznego niniejszej sprawy uznać należy, iż

niecelowym byłoby uwzględnienie wniosku złożonego przez Alinę Małecką i Olgę Grzejdak. Praktyka opisana w punkcie I.1 sentencji niniejszej decyzji polegała bowiem na niewypełnieniu obowiązku przekazywania konsumentom formularza informacyjnego dotyczącego kredytu, co naruszało art. 14 w zw. z art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim. Jak już wskazywano powyżej nałożony na przedsiębiorców obowiązek określony w powyższych przepisach służy zabezpieczeniu prawa konsumentów do uzyskania rzetelnej informacji i możliwości podjęcia decyzji w niezakłóconych warunkach rynkowych. Konsumentom pozbawieni informacji, które powinny im być zaprezentowane na formularzu informacyjnym nie mogli zapoznać się szczegółowo z warunkami oferowanego im produktu, nie mogli porównać jego cech z produktami konkurencyjnymi. Oczywistym jest, iż skutki przedmiotowej praktyki ujawniają się na etapie przedkontraktowym, ewentualnie na etapie zawierania umowy. Skutki te nie trwają już w trakcie wykonywania zawartej umowy. W tym kontekście propozycja Aliny Małeckiej i Olgi Grzejdak, polegająca na doręczeniu konsumentom, z którymi zawarto już umowy, stosownych formularzy informacyjnych nie może wyeliminować trwających skutków stosowanej przez nie praktyki.

Mając powyższe na uwadze, należało orzec, jak w punkcie I.1 osnowy niniejszej decyzji.

Rozstrzygnięcie zawarte w punkcie I.2 sentencji decyzji

Powtórzyć należy, iż zgodnie z treścią art. 26 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, Prezes Urzędu wydaje decyzję o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i nakazującą zaniechanie jej stosowania, jeżeli stwierdzi naruszenie zakazu określonego w art. 24. Jednocześnie, po myśli art. 27 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów nie wydaje się decyzji, o której mowa w art. 26, jeżeli przedsiębiorca zaprzestał stosowania praktyki, o której mowa w art. 24. Ze stanu faktycznego niniejszej sprawy wynika, że praktyka przypisana Aliny Małeckiej i Oldze Grzejdak została przez nie zaniechana najpóźniej w dniu 23 grudnia 2014 r. Jednocześnie, w toku postępowania przedsiębiorcy złożyli wniosek o wydanie decyzji na podstawie art. 28 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Podjmując rozstrzygnięcie, jak w punkcie I.2 sentencji decyzji, Prezes Urzędu wziął pod uwagę wszelkie rozważania, na które wskazywano już w uzasadnieniu odnoszącym się do rozstrzygnięcia zawartego w punkcie I.1. sentencji decyzji, a odnoszące się do przesłanek wydania decyzji na podstawie art. 28 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Odnosząc je do stanu faktycznego niniejszej sprawy podnieść trzeba, że już po wszczęciu postępowania przedsiębiorcy zaniechali stosowania przypisanej im praktyki, a w jego toku złożyli wniosek zmierzający do usunięcia trwających jej skutków. Przypomnieć trzeba, iż bezprawne zachowanie Aliny Małeckiej i Olgi Grzejdak polegało na przyjmowaniu od konsumentów weksli, wręczonych w celu zabezpieczenia świadczeń wynikających z umowy o pożyczkę, nie zawierających klauzuli „nie na zlecenie” lub innej równoznacznej, co naruszało art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim. Z ustalonego w sprawie stanu faktycznego wynika, iż na dzień 3 marca 2015 r. przedsiębiorcy posiadali 3 040 weksli, które nie zostały opatrzone stosowną klauzulą. Jednocześnie precyzując swój wniosek o wydanie decyzji na podstawie art. 28 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów Alina Małecka i Olga Grzejdak wskazały ostatecznie, że weksłom tym nadadzą brzmienie zgodne z przepisami ustawy o kredycie konsumenckim. Mając powyższe na uwadze Prezes Urzędu uznał jednak za niecelowe przyjęcie zaproponowanego zobowiązania. Zauważyć bowiem trzeba, że potencjalne skutki stwierdzonej praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów mogą być daleko idące.

Każdy z przyjętych przez przedsiębiorców weksli może bowiem zostać przeniesiony skutecznie poprzez indos na indosatariusza i to ze skutkami wynikającymi z prawa wekslowego. W tej sytuacji konsumenci są słabo chronieni przed ewentualnymi roszczeniami wynikającymi z weksla. Znaczna jest także ilość weksli będących w posiadaniu Aliny Małeckiej i Olgi Grzejdak, a tym samym krąg konsumentów dotknięty stosowaną praktyką. Alina Małecka i Olga Grzejdak nie sprecyzowały również na czym w praktyce polegać miałyby zadeklarowane przez nie nadanie weksłom treści zgodnej z przepisami ustawy o kredycie konsumenckim. Powyższe przesądza, zdaniem Prezesa Urzędu, iż wydanie w omawianym zakresie decyzji w trybie art. 28 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, nie realizowałoby interesu publicznego, w ochronie którego podjęte zostało niniejsze postępowanie. Niecelowym byłoby również odstąpienie od nałożenia na Alinę Małecką i Olgę Grzejdak kary za przypisaną im praktykę.

Mając powyższe na uwadze, należało orzec, jak w punkcie I.2 osnowy niniejszej decyzji.

Rozstrzygnięcie zawarte w punkcie II sentencji decyzji

Jak wskazywano już powyżej zgodnie z treścią art. 26 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, Prezes Urzędu wydaje decyzję o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i nakazującą zaniechanie jej stosowania, jeżeli stwierdzi naruszenie zakazu określonego w art. 24. W toku postępowania udowodniono, iż Alina Małecka i Olga Grzejdak stosują praktykę naruszającą zbiorowy interes konsumentów, o której mowa w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, a zatem należało orzec, jak w punkcie II osnowy decyzji.

Rozstrzygnięcie zawarte w punkcie III sentencji decyzji

Zgodnie z art. 26 ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w decyzji, o której mowa w ust. 1, Prezes Urzędu może określić środki usunięcia trwających skutków naruszenia zbiorowych interesów konsumentów w celu zapewnienia wykonania nakazu, w szczególności zobowiązać przedsiębiorcę do złożenia jednokrotnego lub wielokrotnego oświadczenia o treści i w formie określonej w decyzji. Może również nakazać publikację decyzji w całości lub w części na koszt przedsiębiorcy. Zgodnie z art. 27 ust. 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, przepis art. 26 ust. 2 stosuje się odpowiednio w przypadku decyzji, o których mowa w art. 27 ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Mając na uwadze powyższe, Prezes Urzędu nałożył solidarnie na Alinę Małecką i Olgę Grzejdak obowiązek przedstawienia konsumentom przyjętych od nich weksli niezawierających klauzuli „nie na zlecenie” lub innej równoznacznej z jednoczesnym pisemnym poinformowaniem ich o:

- a) stosowaniu przez Alinę Małecką i Olgę Grzejdak praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, polegającej na przyjmowaniu od konsumentów weksli, wręczonych w celu zabezpieczenia świadczeń wynikających z umowy o pożyczkę, niezawierających klauzuli „nie na zlecenie” lub innej równoznacznej, co narusza art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (Dz.U. Nr 126, poz. 715 ze zm.),
 - b) możliwości uzupełnienia weksla przez konsumenta stosowną klauzulą,
 - c) treści art. 41 ust. 2 ustawy o kredycie konsumenckim,
- w terminie 6 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji.

W ocenie Prezesa Urzędu nałożony na przedsiębiorców obowiązek zmierzać będzie do

usunięcia trwających skutków stosowanej praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, a opisanej w punkcie I.2 osnowy niniejszej decyzji. Nałożenie powyższego obowiązku umotywowane jest potencjalnie daleko idącymi skutkami stwierdzonej praktyki oraz znaczną liczbą konsumentów, którzy zostali nią dotknięci. Przekazanie stosownych informacji zapewni konsumentom pełną wiedzę na temat ich sytuacji prawnej (w tym przysługujących im uprawnieniach na wypadek indosowania weksli przez przedsiębiorców) oraz pozwoli na dokonanie stosownych czynności zapewniających ochronę ich interesów. Wyznaczając termin wykonania przedmiotowego obowiązku Prezes Urzędu wziął zaś pod uwagę potencjalną liczbę konsumentów, do których swoje działania będą zobowiązani skierować przedsiębiorcy.

Kara pieniężna

Zgodnie z art.106 ust.1 pkt.4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów Prezes Urzędu może nałożyć na przedsiębiorcę, w drodze decyzji karę pieniężną w wysokości nie większej niż 10 % przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary, jeżeli przedsiębiorca ten, choćby nieumyślnie dopuścił się stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów w rozumieniu art. 24.

Z treści przepisu wynika, iż ww. kara ma charakter fakultatywny. W związku z tym Prezes Urzędu w ramach uznania administracyjnego decyduje, czy zasadne jest w danej sprawie nałożenie kary. Ustawa nie zawiera katalogu przesłanek, od których uzależniona jest decyzja o nałożeniu kary. W art. 111 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów jedynie wskazano, iż ustalając wysokość kary Prezes Urzędu winien wziąć pod uwagę okres, stopień oraz okoliczności uprzedniego naruszenia przepisów ustawy. W rozpatrywanej sprawie, w punktach I i II sentencji decyzji stwierdzono, że Alina Małecka i Olga Grzejdak prowadzące działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej pod nazwą A Kredyt Usługi Finansowe Alina Małecka, Olga Grzejdak w Legnicy naruszyły zakaz, o którym mowa w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji konsumentów. Zakazy te mają charakter bezwzględny, zatem nie istnieją przesłanki natury prawnej, które umożliwiały zalegalizowanie tych praktyk. Spełniona jest zatem podstawowa przesłanka warunkująca nałożenie kary pieniężnej. Prezes Urzędu uznał więc za uzasadnione w niniejszej sprawie, wobec uznania, iż Alina Małecka i Olga Grzejdak stosowały praktyki opisane w punkcie I i II sentencji decyzji nałożenie na każdą z nich kar pieniężnych za przypisane praktyki.

Prezes Urzędu dostrzegł konieczność odniesienia się, przy nakładaniu administracyjnych kar pieniężnych, do kwestii umyślności bądź nieumyślności zachowania przedsiębiorcy. Konieczność uwzględnienia tych okoliczności jest zgodna z tezami sformułowanymi w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego oraz sądów administracyjnych i cywilnych. Zgodnie z art. 83 Konstytucji RP, każdy ma obowiązek przestrzegania prawa Rzeczypospolitej Polskiej. Obowiązek znajomości i przestrzegania norm prawa ciąży tym bardziej na profesjonalnych uczestnikach obrotu rynkowego. Dokonując oceny strony podmiotowej praktyk Aliny Małeckiej i Olgi Grzejdak wskazanej w punkcie I i II sentencji decyzji Prezes Urzędu zważył przede wszystkim, czy miały one zamiar ich stosowania, czy też praktyki te były jedynie skutkiem niezachowania ostrożności wymaganej w danych okolicznościach. Zdaniem Prezesa Urzędu, ogół okoliczności sprawy każe przyjąć, że praktyki te były jedynie skutkiem niezachowania ostrożności wymaganej w danych okolicznościach, to jest niedołożeniem przez Alinę Małecką i Olgę Grzejdak wystarczających starań przy przestrzeganiu obowiązków nałożonych na nie przepisami ustawy o kredycie konsumenckim oraz kalkulowaniu opłaty za obsługę pożyczki w domu, w wysokości odpowiadającej wartości świadczenia realizowanego w ramach tej opłaty. W

świecie powyższego, należy stwierdzić, że stosując zarzucane praktyki Alina Małecka i Olga Grzejdak działały nieumyślnie, co w konsekwencji skutkuje wypełnieniem przesłanki z art. 106 ust.1 pkt 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, umożliwiającej nałożenie kary pieniężnej.

Rozstrzygnięcie zawarte w punkcie IV sentencji decyzji.

Ustalenie kary w przedmiotowej sprawie miało charakter wieloetapowy, co spowodowane było zaistnieniem w postępowaniu licznych okoliczności mających wpływ na jej wysokość. Ustalając wymiar kary pieniężnej Prezes Urzędu w pierwszej kolejności dokonał oceny wagi stwierdzonej praktyk i na tej podstawie ustalił kwotę bazową, stanowiącą podstawę do dalszych ustaleń wysokości kary, a następnie – w oparciu o zaistniałe w sprawie okoliczności mające wpływ na wysokość kary – dokonał gradacji ustalonej kwoty bazowej.

Wskazać należy, iż fakt nałożenia kary podkreślać ma naganność zachowania podmiotu, który dopuścił się stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, a tym samym naruszył ustawę o ochronie konkurencji i konsumentów. Kara pieniężna nakładana przez Prezesa Urzędu pełni funkcję represyjną, prewencyjną oraz edukacyjną. Funkcja represyjna ma stanowić dolegliwość dla przedsiębiorcy łamiącego prawo oraz ma na celu przymuszenie go do powstrzymania się od podobnych działań. Funkcja prewencyjna oraz edukacyjna mają na celu powstrzymanie przedsiębiorcy stosującego praktykę oraz innych przedsiębiorców przed stosowaniem w przyszłości tego typu praktyk w obrocie z konsumentami.

Podstawą obliczenia wysokości kary jest przychód każdego z przedsiębiorców osiągnięty w roku poprzedzającym rok nałożenia kary. Kwota ta zarówno dla Olgi Grzejdak, jak i dla Aliny Małeckiej wynosi (...) zł

Kara pieniężna określona w niniejszej decyzji wymierzona została za stosowanie praktyki polegającej na niewypełnianiu obowiązku przekazywania konsumentom formularza informacyjnego dotyczącego kredytu, co narusza art. 14 w zw. z art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim (Dz.U. z 2014 r., poz. 1497 ze zm.)

Praktyka ta miała miejsce na etapie przedkontraktowym. Praktyka ta naruszała interes pozaekonomiczny konsumentów, którzy pozbawieni zostali informacji o szczegółowych warunkach oferowanego im produktu. Nie mogli oni również porównać jego cech z produktami konkurencyjnymi. Oceniane zachowanie Aliny Małeckiej i Olgi Grzejdak uniemożliwiało konsumentom podjęcie decyzji dotyczącej zawarcia umowy w niezakłóconych warunkach. Prezes zważył przy tym, iż praktyka ta trwała przez okres około jednego roku.

Mając powyższe na uwadze Prezes Urzędu uznał, iż waga omawianych naruszeń w niniejszej sprawie przemawia za ustaleniem kwoty bazowej kary na poziomie (...) % przychodu osiągniętego przez każdego z współników w 2014 r. Tym samym ustalona przez Prezesa Urzędu kwota bazowa stanowiąca równowartość (...) % przychodu osiągniętego przez Alinę Małecką i Olgę Grzejdak przychodu (po zaokrągleniu do zł) wynosi (...) zł, dla każdej z nich.

Za okoliczność łagodzącą w niniejszej sprawie uznano przede wszystkim zaniechanie przez Alinę Małecką i Olgę Grzejdak stosowania przypisanej im praktyki zaraz po wszczęciu niniejszego postępowania oraz zadeklarowanie podjęcia działań, które ich zdaniem zmierzać miały do usunięcia skutków stwierdzonej praktyki. Uwzględnienie powyższych okoliczności pozwoliło na obniżenie kwoty bazowej o (...) %. Jednocześnie Prezes Urzędu nie dopatrywał się w niniejszej sprawie okoliczności obciążających, które nie zostały już wzięte pod uwagę przy kalkulowaniu kwoty bazowej kary. Uwzględnienie powyższych okoliczności spowodowało obniżenie kwoty bazowej kar dla każdego z przedsiębiorców o (...) %, to jest o kwotę (po zaokrągleniu do zł) (...) zł, do kwoty (...) zł dla każdego z nich.

Po myśli art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów maksymalną karą, jaką mógłby w niniejszej sprawie zastosować Prezes Urzędu byłaby kara na poziomie 10% przychodu uzyskanego przez Alinę Małecką i Olgę Grzejdak w 2014 roku, to jest kara w wysokości (...) zł, dla każdej z nich. Kary pieniężne orzeczone w punkcie IV.1 i 2 sentencji niniejszej decyzji stanowią (...) % przychodu każdego z przedsiębiorców za rok 2014 r. czyli (...) % kary, jaka mogłaby być w tym przypadku nałożona.

Zdaniem Prezesa Urzędu, tak określona kara spełni zarówno rolę represyjną jako sankcja i dolegliwość za naruszenie przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, jak i prewencyjną, zapobiegając ponownemu ich naruszeniu. Nie bez znaczenia jest też jej walor wychowawczy, w tym wymiar ogólny, odstrasżający dla innych przedsiębiorców działających w branży przed podobnym naruszaniem słuszych interesów konsumentów.

Przyjmując wspomniane powyżej okoliczności naruszenia przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, jak również fakt, iż kara winna być orzekana na poziomie wystarczającym do osiągnięcia zamierzonego celu i odczuwalna dla przedsiębiorcy, Prezes Urzędu postanowił nałożyć karę w wysokości określonej jak w punkcie IV sentencji decyzji.

Rozstrzygnięcie zawarte w punkcie V sentencji decyzji.

Jak już wskazywano powyżej ustalenie kary w przedmiotowej sprawie miało charakter wieloetapowy, co spowodowane było zaistnieniem w postępowaniu licznych okoliczności mających wpływ na jej wysokość. Ustalając wymiar kary pieniężnej Prezes Urzędu w pierwszej kolejności dokonał oceny wagi stwierdzonej praktyk i na tej podstawie ustalił kwotę bazową, stanowiącą podstawę do dalszych ustaleń wysokości kary, a następnie – w oparciu o zaistniałe w sprawie okoliczności mające wpływ na wysokość kary – dokonał gradacji ustalonej kwoty bazowej.

Podstawą obliczenia wysokości kary jest przychód każdego z przedsiębiorców osiągnięty w roku poprzedzającym rok nałożenia kary. Kwota ta zarówno dla Olgi Grzejdak, jak i dla Aliny Małeckiej wynosi (...) zł

Kara pieniężna określona w niniejszej decyzji wymierzona została za stosowanie praktyki polegającej na przyjmowaniu od konsumentów weksli, wręczonych w celu zabezpieczenia świadczeń wynikających z umowy o pożyczkę, nie zawierających klauzuli „nie na zlecenie” lub innej równoznacznej, co narusza art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim (Dz.U. z 2014 r., poz. 1497 ze zm.).

Praktyka ta miała miejsce na etapie zawierania kontraktu, lecz jej skutki mogą ujawnić się już na etapie wykonywania kontraktu. Naruszała ona interes ekonomiczny konsumentów. Narażała ich oraz wciąż naraża na niebezpieczeństwo przeniesienia praw z weksla przez indos z wszystkimi skutkami takiej czynności prawnej. Jak już wskazywano powyżej w takiej sytuacji konsument ma ograniczoną możliwość powoływania się na zarzuty wynikające z jego stosunków osobistych z kredytodawcą. Zauważyć także trzeba, iż praktyka ta doprowadziła do wręczenia Alinie Małeckiej oraz Oldze Grzejdak około (...) takich weksli. Prezes zważył przy tym, iż praktyka ta trwała przez okres około jednego roku.

Mając powyższe na uwadze Prezes Urzędu uznał, iż waga omawianych naruszeń w niniejszej sprawie przemawia za ustaleniem kwoty bazowej kary na poziomie (...) % przychodu osiągniętego przez każdego z współników w 2014 r. Tym samym ustalona przez Prezesa Urzędu kwota bazowa stanowiąca równowartość (...) % przychodu osiągniętego przez Alinę Małecką i Olgę Grzejdak przychodu (po zaokrągleniu do zł) wynosi (...) zł, dla każdej z nich.

Za okoliczność łagodzącą w niniejszej sprawie uznano przede wszystkim zaniechanie przez Alinę Małecką i Olgę Grzejdak stosowania przypisanej im praktyki zaraz po wszczęciu

niniejszego postępowania oraz zadeklarowanie podjęcia działań, które ich zdaniem zmierzać miały do usunięcia skutków stwierdzonej praktyki. Uwzględnienie powyższych okoliczności pozwoliło na obniżenie kwoty bazowej o (...) %. Jednocześnie Prezes Urzędu nie dopatrył się w niniejszej sprawie okoliczności obciążających, które nie zostały już wzięte pod uwagę przy kalkulowaniu kwoty bazowej kary. Uwzględnienie powyższych okoliczności spowodowało obniżenie kwoty bazowej kar dla każdego z przedsiębiorców o (...) %, to jest o kwotę (po zaokrągleniu do zł) (...) zł, do kwoty (...) zł dla każdego z nich.

Po myśli art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów maksymalną karą, jaką mógłby w niniejszej sprawie zastosować Prezes Urzędu byłaby kara na poziomie 10% przychodu uzyskanego przez Alinę Małecką i Olgę Grzejdak w 2014 roku, to jest kara w wysokości (...) zł, dla każdej z nich. Kary pieniężne orzeczone w punkcie V.1 i 2 sentencji niniejszej decyzji stanowią (...) % przychodu każdego z przedsiębiorców za rok 2014 r. czyli (...) % kary, jaka mogłaby być w tym przypadku nałożona.

Zdaniem Prezesa Urzędu, tak określona kara spełni zarówno rolę represyjną jako sankcja i dolegliwość za naruszenie przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, jak i prewencyjną, zapobiegając ponownemu ich naruszeniu. Nie bez znaczenia jest też jej walor wychowawczy, w tym wymiar ogólny, odstrasżający dla innych przedsiębiorców działających w branży przed podobnym naruszaniem słuszych interesów konsumentów.

Przyjmując wspomniane powyżej okoliczności naruszenia przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, jak również fakt, iż kara winna być orzekana na poziomie wystarczającym do osiągnięcia zamierzonego celu i odczuwalna dla przedsiębiorcy, Prezes Urzędu postanowił nałożyć karę w wysokości określonej jak w punkcie V sentencji decyzji.

Rozstrzygnięcie zawarte w punkcie VI sentencji decyzji.

Jak już wskazywano powyżej ustalenie kary w przedmiotowej sprawie miało charakter wieloetapowy, co spowodowane było zaistnieniem w postępowaniu licznych okoliczności mających wpływ na jej wysokość. Ustalając wymiar kary pieniężnej Prezes Urzędu w pierwszej kolejności dokonał oceny wagi stwierdzonej praktyki i na tej podstawie ustalił kwotę bazową, stanowiącą podstawę do dalszych ustaleń wysokości kary, a następnie – w oparciu o zaistniałe w sprawie okoliczności mające wpływ na wysokość kary – dokonał gradacji ustalonej kwoty bazowej.

Podstawą obliczenia wysokości kary jest przychód każdego z przedsiębiorców osiągnięty w roku poprzedzającym rok nałożenia kary. Kwota ta zarówno dla Olgi Grzejdak, jak i dla Aliny Małeckiej wynosi (...) zł

Kara pieniężna określona w niniejszej decyzji wymierzona została za stosowanie praktyki polegającej na stosowaniu opłaty za obsługę pożyczki w domu, której wysokość nie odpowiada wartości świadczeń realizowanych w ramach tej opłaty, co stanowi czyn nieuczciwej konkurencji, o jakim mowa w art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003r, Nr 153, poz. 1503 ze zm.).

Praktyka ta ma miejsce na etapie zawierania i wykonywania kontraktu. Narusza ona interes ekonomiczny konsumentów. Praktyka ta narusza dobre obyczaje rozumiane jako normy postępowania polegające na nienadużywaniu w stosunku do słabszego uczestnika obrotu posiadanej przewagi ekonomicznej. Alina Małecka oraz Olga Grzejdak pobierając od konsumentów opłatę za obsługę pożyczki w domu, której wysokość nie jest uzależniona od rzeczywistych kosztów ponoszonych przy realizowaniu tej usługi, nie tylko przerzucają na nich wszelkie koszty prowadzonej działalności gospodarczej, lecz również zapewniają sobie

nieuczciwy, nie znajdujący ekonomicznego uzasadnienia zysk. Skutkiem przypisanej przedsiębiorcom praktyki konsumenci ponoszą opłaty, których wysokość nie odpowiada wartości otrzymywanych w zamian świadczeń. Prezes zważył przy tym, iż praktyka ta trwała przez co najmniej jeden rok.

Mając powyższe na uwadze Prezes Urzędu uznał, iż waga omawianych naruszeń w niniejszej sprawie przemawia za ustaleniem kwoty bazowej kary na poziomie (...) % przychodu osiągniętego przez każdego z współników w 2014 r. Tym samym ustalona przez Prezesa Urzędu kwota bazowa stanowiąca równowartość (...) % przychodu osiągniętego przez Alinę Małecką i Olgę Grzejdak przychodu (po zaokrągleniu do zł) wynosi (...) zł, dla każdej z nich.

Prezes Urzędu nie dopatrzył się w niniejszej sprawie okoliczności obciążających, które nie zostały już wzięte pod uwagę przy kalkulowaniu kwoty bazowej kary ani też okoliczności łagodzących. Tym samym brak jest podstaw do zmiany kwoty bazowej kary.

Po myśli art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów maksymalną karą, jaką mógłby w niniejszej sprawie zastosować Prezes Urzędu byłaby kara na poziomie 10% przychodu uzyskanego przez Alinę Małecką i Olgę Grzejdak w 2014 roku, to jest kara w wysokości (...) zł dla każdej z nich. Kary pieniężne orzeczone w punkcie V.1 i 2 sentencji niniejszej decyzji stanowią (...) % przychodu każdego z przedsiębiorców za rok 2014 r. czyli (...) % kary, jaka mogłaby być w tym przypadku nałożona.

Zdaniem Prezesa Urzędu, tak określona kara spełni zarówno rolę represyjną jako sankcja i dolegliwość za naruszenie przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, jak i prewencyjną, zapobiegając ponownemu ich naruszeniu. Nie bez znaczenia jest też jej walor wychowawczy, w tym wymiar ogólny, odstrasżający dla innych przedsiębiorców działających w branży przed podobnym naruszeniem słuszych interesów konsumentów.

Przyjmując wspomniane powyżej okoliczności naruszenia przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, jak również fakt, iż kara winna być orzekana na poziomie wystarczającym do osiągnięcia zamierzonego celu i odczuwalna dla przedsiębiorcy, Prezes Urzędu postanowił nałożyć karę w wysokości określonej jak w punkcie V sentencji decyzji.

Koszty postępowania.

Art. 77 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów stanowi, że jeżeli w wyniku postępowania Prezes Urzędu stwierdził naruszenie przepisów ww. ustawy, przedsiębiorca, który dopuścił się tego naruszenia obowiązany jest ponieść koszty postępowania. Zgodnie z art. 80 ww. ustawy, Prezes Urzędu rozstrzyga o kosztach w drodze postanowienia, które może być zamieszczone w decyzji kończącej postępowanie. Ponadto, stosownie do art. 264 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego, jednocześnie z wydaniem decyzji organ administracji publicznej ustali w drodze postanowienia wysokość kosztów postępowania, osoby zobowiązane do ich poniesienia oraz termin i sposób ich uiszczenia.

W punkcie I i II sentencji niniejszej decyzji Prezes Urzędu w wyniku przeprowadzonego przeciwko Alinie Małeckiej i Oldze Grzejdak postępowania stwierdził naruszenie przez ww. przedsiębiorców przepisu art. 24 ust. 1 i 2 pkt 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Spełniona została zatem przesłanka wynikająca z art. 77 ust. 1 ww. ustawy pozwalająca na obciążenie Aliny Małeckiej i Olgi Grzejdak kosztami przeprowadzonego postępowania. Ponieważ przepisy ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów nie określają, co należy rozumieć pod pojęciem „kosztów postępowania” odwołano się w tym względzie – zgodnie z art. 83 ww. ustawy – do art. 263 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego, który do kosztów postępowania zalicza między innymi koszty doręczania stronom pism urzędowych. W niniejszej

sprawie wyliczone w ten sposób koszty związane z korespondencją ze stroną postępowania ustalono na kwotę zł.

W związku z tym postanowiono obciążyć solidarnie Alinę Małecką i Olę Grzejdak kosztami przeprowadzonego postępowania antymonopolowego w wysokości 40 zł (słownie: czterdzieści złotych).

Na podstawie art. 264 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego w związku z art. 83 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów Prezes Urzędu wyznaczył stronie termin 14 dni od dnia uprawomocnienia się decyzji na uiszczenie ww. kosztów. Powyższą kwotę należy wpłacić na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w NBP o/o Warszawa Nr 51 1010 1010 0078 7822 3100 0000.

Wobec powyższego orzeczono jak w punkcie VII sentencji decyzji.

Zgodnie z art. 112 ust. 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów karę pieniężną należy uiścić w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów Warszawie: **NBP O/O Warszawa 51101010100078782231000000**.

Stosownie do treści art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w związku z art. 479²⁸ § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego, zwanej dalej „k.p.c.” – od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - w terminie miesiąca od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu – Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów we Wrocławiu.

W przypadku jednak kwestionowania wyłącznie postanowienia o kosztach zawartego w pkt VII niniejszej decyzji, stosownie do treści art. 264 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego w związku z art. 83 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz stosownie do art. 81 ust. 5 tej ustawy w związku z art. 479³² § 1 i 2 Kodeksu postępowania cywilnego, należy wnieść zażalenie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów we Wrocławiu w terminie tygodniowym od dnia doręczenia niniejszej decyzji.

Otrzymują:

1. Alina Małecka
AKredyt Usługi Finansowe
Ul. Środkowa 22 lok. 3
59-220 Legnica

2. Olga Grzejdak
AKredyt Usługi Finansowe

Ul. Środkowa 22 lok. 3
59-220 Legnica

Z up. Prezesa UOKiK
Zbigniew Jurczyk
Dyrektor Delegatury
UOKiK we Wrocławiu